

Nauczyciele się doskonalą, a miasto ich wspiera

2017-12-12

Jedną z integralnych cech zawodu nauczyciela jest konieczność ciągłego doskazywania się i doskazywania warsztatu pracy. Podejmowany przez nauczycieli wysiłek to odpowiedź na potrzeby uczniów i współczesnej szkoły. Dzisiaj, w dynamicznie zmieniającym się świecie, ważnymi zagadnieniami są: edukacja włączająca i wielokulturowa, kształcenie uczniów cudzoziemskich, nauczanie języka angielskiego najmłodszych, zapobieganie dyskryminacji. Zadaniem miasta jest dostrzeganie tych potrzeb i wspieranie nauczycieli w podnoszeniu i uzupełnianiu kwalifikacji, zarówno merytorycznie, jak i finansowo. Kraków wywiązuje się z tego obowiązku doskonale.

Nauczyciele są jedną z tych grup zawodowych, od której oczekuje się stałego doskazywania swojego warsztatu pracy. W obecnej rzeczywistości, w której tak dynamicznie zmienia się świat, to oczekiwanie jest szczególnie uzasadnione. Rozumiejąc ten wymóg czasu, krakowscy nauczyciele bardzo licznie podejmują różnorodne formy doskazywania i doskazywania zawodowego. Trzeba podkreślić, że niejednokrotnie są to bardzo drogie studia, kursy czy szkolenia specjalistyczne. Nauczyciele, doskazywając się, korzystają również z doświadczeń zdobywanych w ramach szkoleń zagranicznych.

Miasto Kraków, rozumiejąc z jednej strony wagę stałego podnoszenia poziomu kadry nauczycielskiej, a z drugiej obciążenie finansowe, jakim jest dla nauczycieli opłacenie wybranych form doskazywania, przeznacza na ten cel środki finansowe. W trosce o prawidłowe rozdysponowanie funduszy Prezydent Miasta Krakowa każdego roku ustala regulaminy, w których znajduje się informacja dla nauczycieli szkół samorządowych o tym, jak korzystać ze wsparcia finansowego miasta. I tak na przykład, z dofinansowania można skorzystać w przypadku podnoszenia swoich kwalifikacji w ramach:

- szkoleń rad pedagogicznych,
- studiów, kursów kwalifikacyjnych/innych form nadających kwalifikacje (do 50, 60, 70, 80, 95 proc., w zależności od typu i kierunku form doskazywania zawodowego),
- szkoleń zagranicznych (dofinansowanie w wysokości do 50 proc.),
- szkoleń specjalistycznych (dofinansowanie w wysokości do 50 proc.).

Wysokość dofinansowania do różnych form doskazywania nauczycieli jest uzależniona od kierunków polityki oświatowej państwa, a także od aktualnych priorytetów edukacyjnych miasta, które są również wynikiem wnikliwej obserwacji zjawisk zachodzących w oświacie. To one wyznaczają zapotrzebowanie na określony kierunek i rodzaj doskazywania, a właściwie stanowią odpowiedź nauczycieli na potrzeby uczniów.

Dobrym przykładem było wprowadzenie programu innowacyjnego „Program rozwijania uzdolnień matematycznych dzieci prof. dr hab. Edyty Gruszczyk-Kolczyńskiej na terenie Gminy Miejskiej Kraków”. Aby umożliwić nauczycielom prowadzącym tę innowację podniesienie kwalifikacji zawodowych, w roku akademickim 2015/2016 w jednej z krakowskich uczelni po raz pierwszy były realizowane studia podyplomowe „Matematycznie uzdolnione dzieci: diagnoza, wspomaganie rozwoju i edukacja”. To jedno z pierwszych w Polsce studiów podyplomowych z zakresu diagnozy rozpoznawania uzdolnień matematycznych u dzieci, wspomaganie ich w rozwoju umysłowym i prowadzenia edukacji matematycznej w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej. Studia skierowane są do nauczycieli przedszkoli i klas początkowych oraz pedagogów szkolnych, pedagogów i psychologów z poradni dla dzieci i młodzieży. Obecnie

obowiązujący regulamin dotyczący dofinansowania form doskonalenia zawodowego pozwala na otrzymanie zwrotu do 80% kosztów podjętych studiów mających na celu zdobycie kwalifikacji do prowadzenia zajęć metodą prof. Edyty Gruszczyk-Kolczyńskiej.

Bardzo ważne jest stałe monitorowanie potrzeb, które często pojawiają się w wyniku zmian w przepisach oświatowych. Przykładem może być kwestia wsparcia finansowego nauczycieli w uzyskaniu kwalifikacji do nauczania języka angielskiego. Gmina Miejska Kraków, traktując nauczanie języka obcego na etapie wychowania przedszkolnego oraz w klasach I-III szkoły podstawowej, jako priorytet zapewniła wysoki poziom dofinansowania (do 95%) do podejmowanych form doskonalenia zawodowego nauczycieli nadających kwalifikacje do nauczania tego przedmiotu. Niezależnie od tego, od kilku lat Gmina Miejska Kraków umożliwia nauczycielom wzięcie udziału w kursach pozwalających na opanowanie języka na poziomie podstawowym, dofinansowując je w wysokości do 50% opłaty za ww. kurs. Oczywiście również każdy dyrektor szkoły – po rozeznaniu sytuacji dotyczącej kwalifikacji językowych w swoim gronie pedagogicznym – ma możliwość przeznaczenia specjalnie dedykowanych środków na doskonalenie rad pedagogicznych.

Prezydent Miasta Krakowa wyszedł też naprzeciw nauczycielom stażystom, którzy do tej pory nie mogli być beneficjentami tej formy wsparcia. W 2016 r. zdecydował o wprowadzeniu zmiany w regulaminie umożliwiającej również tej grupie nauczycieli ubieganie się o dofinansowanie do doskonalenia zawodowego. Ta decyzja pozwoliła na zapewnienie dofinansowania wszystkim nauczycielom, niezależnie od posiadanego stopnia awansu zawodowego. Reakcją na wzrastającą liczbę cudzoziemców w krakowskich szkołach i placówkach było natomiast zwiększenie dofinansowania do 95% za opłaty za każdy semestr studiów podyplomowych w zakresie nauczania języka polskiego jako obcego.

W związku z reformą oświaty w 2017 r. Wydział Edukacji Urzędu Miasta Krakowa przeanalizował zapotrzebowanie na dodatkowe kierunki doskonalenia zawodowego nauczycieli, w szczególności nauczycieli gimnazjów/klas gimnazjalnych, aby uczynić je następnie priorytetami w dofinansowaniu przez Gminę Miejską Kraków. Dodatkowo umożliwiono kontynuowanie zatrudnienia nauczycielom w przypadku przekształcenia gimnazjum w szkołę podstawową, a tym samym uzyskanie dofinansowania do kierunków studiów pozwalających na realizację zajęć w klasach I-III szkoły podstawowej. W 2017 r. do kierunków priorytetowych zaliczono kształcenie w zakresie edukacji wielokulturowej i międzykulturowej – co wynikało z realizacji podstawowych kierunków polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2017/2018. Dzięki przygotowaniu do pracy z uczniami innego pochodzenia niż polskie, nauczyciele (wychowawcy klas) będą mogli twórczo przekładać wiedzę teoretyczną na konkretne rozwiązania praktyczne związane z planowaniem pracy w szkole, do której uczęszczają dzieci różnych narodowości.

Pod uwagę wzięto też kolejny priorytet Ministerstwa Edukacji Narodowej, jakim jest podnoszenie jakości edukacji włączającej w szkołach i placówkach systemu oświaty. Wyzwaniem dla współczesnej edukacji jest potrzeba przygotowania nauczycieli do kompetentnego radzenia sobie ze zróżnicowaniem uczniów. Kształcenie nauczycieli w zakresie wiedzy na temat zróżnicowania kulturowego i religijnego w świecie może przyczynić się do zrozumienia zachowania uczniów z różnych kultur, ich potrzeb, zdolności, indywidualności i aspiracji edukacyjnych oraz wpłynąć na eliminację dyskryminacji.